

Problema săptămânii 191

Aflați numerele naturale n pentru care $5^{2n+1} - 5^n + 1$ este pătrat perfect.

test Arabia Saudită, 2014

Soluția 1: Dacă $5^{2n+1} - 5^n + 1 = k^2$ cu $k \in \mathbb{N}$, atunci k este impar și avem $5^n(5^{n+1} - 1) = (k-1)(k+1)$. Cum $k-1$ și $k+1$ sunt numere pare consecutive, cel mai mare divizor comun al lor este 2, deci cele două numere trebuie să fie $2 \cdot 5^n$ și $\frac{5^{n+1}-1}{2}$. Într-adevăr, $n=0$ nu convine, iar $n \geq 1$ implică $k \geq 11$. Atunci $\frac{k+1}{k-1} = 1 + \frac{2}{k-1} \leq 1 + \frac{2}{10} = \frac{6}{5}$. Dacă $k-1$ și $k+1$ ar fi $5^n \cdot 2p$ și $\frac{5^{n+1}-1}{2p}$, cu $p \geq 2$, atunci raportul lor ar fi $\frac{5^n \cdot 4p^2}{5^{n+1}-1} > \frac{4p^2}{5} \geq \frac{16}{5} > \frac{6}{5}$.

Mai mult, cum $2 \cdot 5^n < \frac{5^{n+1}-1}{2}$, trebuie să avem $k-1 = 2 \cdot 5^n$ și $k+1 = \frac{5^{n+1}-1}{2}$.

Prin scădere obținem că $\frac{5^{n+1}-1}{2} - 2 \cdot 5^n = 2$, de unde rezultă imediat că $n=1$.

Reciproc, pentru $n=1$, numărul $5^{2n+1} - 5^n + 1 = 121 = 11^2$ este într-adevăr pătrat perfect, deci $n=1$ este singura soluție a problemei.

Soluția 2: Ca mai sus se ajunge la $5^n(5^{n+1}-1) = (k-1)(k+1)$, $k \in \mathbb{N}^*$. Cum $(k+1) - (k-1) = 2$, 5 nu poate să dividă ambii factori, deci fie $5^n \mid k-1$, fie $5^n \mid k+1$.

• Dacă $5^n \mid k-1$, adică $k = 5^n \cdot a + 1$, atunci relația de mai sus revine la $5^n(5^{n+1}-1) = 5^na(5^na+2)$, adică la $5^n(5-a^2) = 2a+1$. Deducem că $a^2 < 5$. Pentru $a=1$ nu obținem soluție, iar pentru $a=2$ obținem $n=1$.

• Dacă $5^n \mid k+1$, adică $k = 5^n \cdot a - 1$, atunci relația de mai sus revine la $5^n(5^{n+1}-1) = (5^na-2) \cdot 5^na$, adică la $5^n(a^2-5) = 2a-1$. Această ecuație nu are soluții pentru $a=1, 2, 3$ deoarece membrul stâng este fie negativ, fie par, iar pentru $a \geq 4$ avem $5^n(a^2-5) > 5(a+2)(a-3) \geq 5a+10 > 2a-1$.

Așadar, $n=1$ este singura soluție.

Am primit soluții de la: *David Andrei Anghel, Carol Luca Gasan, Radu-Alexandru Vasilescu, Luca Pană, Ioana Stănoiu și Șerban Radu*.

Problem of the week no. 191

Determine all positive integers n such that $5^{2n+1} - 5^n + 1$ is a perfect square.

Saudi Arabia TST, 2014

Solution: If $5^{2n+1} - 5^n + 1 = k^2$ cu $k \in \mathbb{N}$, then k is odd and we have

$5^n(5^{n+1}-1) = (k-1)(k+1)$. As $k-1$ and $k+1$ are consecutive even numbers, their greatest common divisor is 2, therefore the two numbers must be $2 \cdot 5^n$ and $\frac{5^{n+1}-1}{2}$. Indeed, $n \geq 1$ leads to $k \geq 11$. Then $\frac{k+1}{k-1} = 1 + \frac{2}{k-1} \leq 1 + \frac{2}{10} = \frac{6}{5}$.

If $k - 1$ and $k + 1$ are $5^n \cdot 2p$ and $\frac{5^{n+1} - 1}{2p}$, with $p \geq 2$, then their ratio would be

$$\frac{5^n \cdot 4p^2}{5^{n+1} - 1} > \frac{4p^2}{5} \geq \frac{16}{5} > \frac{6}{5}.$$

Moreover, since $2 \cdot 5^n < \frac{5^{n+1} - 1}{2}$, we must have $k - 1 = 2 \cdot 5^n$ and $k + 1 = \frac{5^{n+1} - 1}{2}$.

By subtraction, we get $\frac{5^{n+1} - 1}{2} - 2 \cdot 5^n = 2$, which leads to $n = 1$.

Conversely, for $n = 1$, the number $5^{2n+1} - 5^n + 1 = 121 = 11^2$ is indeed a perfect square, therefore $n = 1$ is the only solution to the problem.